

## **Samaaegselt mitme psühhotroopse ravimi kasutamine aastatel 2017-2021**

**Sissejuhatus.** Alzheimeri tõve puhul on soovitatud kasutada võimalusel mitte üle ühe psühhotroopse ravimit korraga. Psühhotroopsed ravimid halvendavad kognitsiooni ja suurendavad kukkumise riski, samuti pidamatust. Psüühikahäirete ravimisel peaks võimalusel valima sellise psühhotroopse ravimi, mis lahendaks patsiendil on mitu psüühikaprobleemi korraga.

Indikaatori arvestamisel võeti arvesse juhud, kui Alzheimeri tõve diagnoosikoodiga isikule oli samal kuupäeval retseptikeskuse andmetel välja kirjutatud mitu psühhotroopset ravimit ja need olid ka välja ostetud. Analüüsiti uinutite, rahustite ja antipsühhootiliste ainete väljakirjutamist. Arvesse läksid kõigi erialade arstide poolt välja kirjutatud retseptid.

**Tulemuste tõlgendus.** Psühhotroopseid ravimeid oli välja kirjutatud kõigil käsitletud aastatel osakaaluga vahemikus 62–64%, sealhulgas rahusteid 18–20% juhtudest, uinuteid 29–33% juhtudest ja antipsühhootilisi ravimeid 43–46% juhtudest. Kahte ravimit korraga oli välja kirjutatud kõigil käsitletud aastatel vahemikus 19–21%, mida on liiga palju.

**Limitatsioonid.** Indikaatori analüüsimisel ei olnud võimalik hinnata psühhotroopseid ravimeid väljakirjutanud arsti eriala. Analüüsil kasutatud diagnoosikoodi alusel ei olnud võimalik ka sedastada, kas patsiendil esines paranoidset luulu, agiteeritust või une-ärkveloleku tsükli häiret. Analüüsis ei olnud hinnatud erinevusi maakonniti ega teenusepakkujate lõikes.

**Kokkuvõte.** Psühhotroopsete ravimite väljakirjutamine Alzheimeri tõvega patsientidele ei ole viimastel aastatel olnud optimaalne, mitut psühhotroopset ravimit korraga on kirjutatud välja liiga paljudel juhtudel. Edaspidi oleks vajalik analüüsida erinevusi ka maakonniti, ja sellest lähtuvalt arste nõustada Alzheimeri tõvega haigetele psühhotroopsete ravimite väljakirjutamise osas.

**Võrdlus.** Käsitletud viie aasta jooksul oli läbivalt kõigi psühhotroopsete ravimite väljakirjutamise osakaal Alzheimeri tõvega haigetele ravimirühmade raames umbes sama, pigem oli 2 ravimi koos väljakirjutamise osakaal paari protsendi võrra suurenenud aastaks 2020, 2021. aastal aga siiski paari protsendi ulatuses vähenenud (21->19%).

Ülla Linnamägi, L. puusepa nim neuroloogide ja neurokirurgide selts